

Załącznik
do Uchwały Nr.....
Rady Miejskiej w Sochaczewie
z dnia

PROGRAM WSPIERANIA RODZINY
DLA MIASTA SOCHACZEWA
NA LATA 2019 - 2021

Sochaczew, 2019 r.

Spis treści

Wstęp.....	3
Diagnoza społeczna.....	4
Uwarunkowania prawne podejmowanych działań w ramach programu wspierania rodziny	9
Cele Programu.....	9
Zasoby	11
Harmonogram realizacji Programu	12
Monitoring i ewaluacja.....	15
Zakończenie	16
Tabele	17
Tabela Nr 1. Typy rodzin objętych pomocą społeczną.....	17
Tabela Nr 2. Świadczenia według powodu przyznania	18
Tabela Nr 3. Świadczenia pieniężne w formie zasiłków	20
Tabela Nr 4. Dożywianie w ramach rządowego programu „ Pomoc państwa w zakresie dożywiania” - posiłki	22
Tabela Nr 5. Dożywianie w ramach rządowego programu „ Pomoc państwa w zakresie dożywiania”	23

Wstęp

Samorządy lokalne odpowiadają za tworzenie i funkcjonowanie lokalnego systemu opieki nad dzieckiem i rodziną. Działania na rzecz rodziny to działania na rzecz całej wspólnoty, a wspierając rodzinę przyczyniamy się do rozwoju i wzmacniania więzi w całej społeczności, dlatego jest to tak istotne zadanie.

Rodzina to podstawowe środowisko, które powinno zapewnić bezpieczeństwo emocjonalne dziecku. Rodzina oddziałuje w sposób świadomy i nieświadomy na osobowość dziecka, przekazując mu swój system wartości, tradycje, ukierunkowuje jego aktywność i postępowanie na całe życie. Jest najbardziej stabilnym punktem odniesienia w doświadczeniu dziecka. Dlatego, jeśli w funkcjonowaniu rodziny pojawiają się dysfunkcje, instytucje i służby zobligowane do wspierania rodziny zobowiązane są do podjęcia na jej rzecz określonych działań. Problemy występujące w rodzinie często są złożone, wieloaspektowe i wymagają interdyscyplinarnych, czasem niestandardowych rozwiązań.

Główne problemy dezorganizujące funkcjonowanie rodziny to choroba alkoholowa, przemoc w rodzinie, niewydolność w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, ubóstwo, długotrwałe bezrobocie czy niepełnosprawność z powodu choroby. Rodziny, w których występują dysfunkcje, wymagają stałego monitorowania przez pracowników socjalnych, pedagogów szkolnych, pracowników przychodni medycznych, policji, kuratorów sądowych i przedstawicieli innych instytucji, które mają kontakt z rodziną oraz podejmują działania na rzecz rodziny w oparciu o sprecyzowany plan działania. Aby praca z rodziną przedstawicieli służb społecznych była w pełni skuteczna i efektywna powinna być połączona ze wsparciem ze strony środowiska, w tym również bliższych i dalszych krewnych oraz aktywnością własną ze strony rodziny. Ponadto, praca z rodziną powinna być prowadzona przez odpowiednio przygotowaną kadrę, kompetentną i obiektywną oraz podejmowana możliwie jak najwcześniej. Organizując różnorodne formy wsparcia na rzecz rodziny wieloprotymowej, należy doceniać i konsekwentnie realizować zasadę podstawowej roli opiekuńczej i wychowawczej rodziny w rozwoju dziecka. Zamiast zastępować rodzinę w jej funkcji opiekuńczo-wychowawczej, należy ją wspierać i wspomagać tak, aby przywrócić prawidłowe funkcjonowanie. Stąd też, założeniem Programu jest wsparcie rodziny naturalnej już na etapie, kiedy pojawiają się problemy.

Bardzo ważne jest, aby wszystkie podmioty i instytucje uczestniczyły w procesie wspierania rodziny. Jednym z takich działań jest tworzenie Programu Wspierania Rodziny, który został przygotowany w związku z zapisami Ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Diagnoza społeczna

W czerwcu 2018 roku Miasto Sochaczew zamieszkiwało 35385 osób, z czego 18707 kobiet, 16678 mężczyzn.

W zakresie świadczeń z pomocy społecznej w okresie styczeń - czerwiec 2016 r. MOPS wydał 1538 decyzji administracyjnych, w ramach świadczeń rodzinnych 582 decyzje oraz z funduszu alimentacyjnego 50 decyzji. W okresie styczeń - grudzień 2016 roku zostały wydane 3303 decyzje z pomocy społecznej, 1855 decyzji dotyczących świadczeń rodzinnych oraz 302 decyzje funduszu alimentacyjnego.

W okresie styczeń - czerwiec 2017 roku przyznano 1375 decyzji pomocy społecznej, 547 decyzji świadczeń rodzinnych oraz 75 decyzji funduszu alimentacyjnego. W okresie styczeń - grudzień 2017 roku zostały wydane 2842 decyzje z pomocy społecznej, 1763 decyzje dotyczące świadczeń rodzinnych oraz 311 decyzji funduszu alimentacyjnego.

W okresie styczeń - czerwiec 2018 roku przyznano 1502 decyzji pomocy społecznej, 764 decyzje świadczeń rodzinnych oraz 80 decyzji funduszu alimentacyjnego. W okresie styczeń - grudzień 2018 roku w ramach pomocy społecznej przyznano 3553 decyzji, w ramach świadczeń rodzinnych 2877 decyzji, w ramach funduszu alimentacyjnego 301 decyzji.

Głównym celem pomocy społecznej jest zaspokajanie niezbędnych, podstawowych potrzeb życiowych osób i rodzin oraz umożliwienie im bytowania w warunkach odpowiadających godności człowieka. Wśród rodzin korzystających z systemu pomocy społecznej największą grupę stanowią rodziny z dziećmi. Pozostałą część stanowią rodziny niepełne oraz rodziny emerytów i rencistów (**Tabela nr 1**).

Analizując wskaźniki dotyczące pomocy społecznej, można zauważyć, że najczęstszymi powodami ubiegania się o pomoc w badanym okresie było ubóstwo, bezrobocie, długotrwała lub ciężka choroba i niepełnosprawność. Powody ubiegania się o pomoc w poszczególnych okresach przedstawia **Tabela nr 2**.

System świadczeń pieniężnych obejmuje największą grupę odbiorców i adresowany jest szczególnie do osób o najniższych dochodach. Podstawową formą świadczeń pieniężnych są zasiłki, z których korzysta największa liczba odbiorców pomocy społecznej w Sochaczewie. Należą do nich zasiłki celowe i celowe specjalne, realizowane ze środków pochodzących z dochodów własnych gminy, zasiłki okresowe, stałe i zadania wykonywane w ramach Rządowego Programu „Pomoc Państwa w Zakresie Dożywiania”, na realizację których środki finansowe przekazywane są z budżetu państwa w formie dotacji. Zestawienie świadczeń pieniężnych realizowanych przez Ośrodek przedstawia **Tabela nr 3**.

Ośrodek realizował dożywianie w ramach wieloletniego programu rządowego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”, poprzez finansowanie dzieciom posiłków w placówkach oświatowych (szkołach, żłobkach, przedszkolach, placówkach opiekuńczo-wychowawczych, młodzieżowych ośrodkach wychowawczych) na podstawie zawartych z placówkami umów. Ośrodek finansował również posiłki osobom dorosłym korzystających

z dożywiania w Dziennym Domu Pomocy Społecznej i w Jadłodajni im. Św. Matki Teresy z Kalkuty. Zestawienie w **Tabeli nr 4**.

Obecnie Ośrodek realizuje wieloletni rządowy program „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023.

W ramach realizacji programu rządowego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” Ośrodek udzielał pomocy w formie zasiłku celowego z przeznaczeniem na zakup posiłku lub żywności i pomocy rzeczowej (**Tabela nr 5**).

Od roku 2012 zadania z zakresu wspierania rodziny realizuje Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej (Uchwała Nr XVIII/164/12 Rady Miejskiej w Sochaczewie z dnia 03.02.2012 roku w sprawie zlecenia Miejskiemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Sochaczewie zorganizowania i realizowania zadania polegającego na pracy z rodziną).

Asystent rodziny jest jednym z głównych „narzędzi” wspierania rodziny, ma za zadanie wspomagać rodzinę w osiągnięciu przez nią stabilizacji życiowej, umożliwiającej prawidłowe wypełnianie funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Asystenta rodziny przydziela Dyrektor MOPS na podstawie wywiadu środowiskowego i analizy sytuacji rodziny przeprowadzonej przez pracownika socjalnego. Do pracy z asystentem zobowiązuje także Sąd Rodzinny na mocy postanowienia. Asystent pracuje zarówno z rodziną, która jest zagrożona umieszczeniem dziecka w pieczy zastępczej, jak i w przypadku czasowego umieszczenia dziecka poza rodziną. Współpracuje wówczas m. in. z koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej, placówką opiekuńczo-wychowawczą, ośrodkiem preadopcyjnym itp.

W 2016 roku w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Sochaczewie było zatrudnionych 3 asystentów rodziny w wymiarze 2,5 etatu. Asystenci pracowali w ramach zadaniowego czasu pracy, co umożliwiło dostosowanie czasu pracy do indywidualnych potrzeb rodziny. Pomocą asystentów objęto 42 rodziny, w których znajdowało się 86 dzieci. Zostały zawarte terminowe Plany Pracy z Rodziną, które zawierały pełną diagnozę sytuacji rodziny oraz plan wyjścia z patowej sytuacji wraz z konkretnymi działaniami. Po zakończeniu terminu realizacji Planu dokonywana była ocena jego efektywności i jeśli rodzina nadal wymagała wsparcia, Plan był aktualizowany.

W okresie sprawozdawczym asystenci pracowali z 26 rodzinami zobowiązanymi prawomocnym wyrokiem Sądu.

W 2017 roku w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Sochaczewie było zatrudnionych 4 asystentów rodziny w wymiarze 3,5 etatu. Asystenci pracowali w ramach zadaniowego czasu pracy, co umożliwiło dostosowanie czasu pracy do indywidualnych potrzeb rodziny. Pomocą asystentów objęto 50 rodzin, w których znajdowało się 102 dzieci. Zostały zawarte terminowe Plany Pracy z Rodziną, które zawierały pełną diagnozę sytuacji rodziny oraz plan wyjścia z patowej sytuacji wraz z konkretnymi działaniami.

Po zakończeniu terminu realizacji Planu dokonywana była ocena jego efektywności i jeśli rodzina nadal wymagała wsparcia, Plan był aktualizowany.

W okresie sprawozdawczym asystenci pracowali z 25 rodzinami zobowiązanymi prawomocnym wyrokiem Sądu.

W 2018 roku zatrudnionych było 4 asystentów rodziny w wymiarze 3,5 etatu. Pomocą asystentów objęto 53 rodziny, w których znajdowało się 115 dzieci. Na dzień 31.12.2018 r. asystenci współpracowali z 47 rodzinami, w których znajdowało się 106 dzieci.

Głównymi przyczynami, przez które rodziny wymagały pomocy były:

- ubóstwo;
- niezaradność życiowa;
- bezrobocie;
- uzależnienie;
- bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych;
- przemoc;
- niepełnosprawność;
- rodzina niepełna;
- problemy wychowawcze;
- długotrwała choroba;
- bezradność w radzeniu sobie z problemami życia codziennego.

Asystenci rodziny służyli rodzinom wsparciem informacyjnym, instrumentalnym, emocjonalnym. Zajmowali się pedagogizacją rodziców poprzez dostarczanie wiedzy o celach, zadaniach, metodach, środkach i uwarunkowaniach procesu wychowania oraz modelowania. Prowadzone były treningi umiejętności opiekuńczo-wychowawczych. Asystenci udzielali wsparcia w zakresie wzmacniania więzi wewnątrzrodzinnych, towarzyszyli rodzinom podczas załatwiania spraw urzędowych, informowali o możliwych do uzyskania formach pomocy. Rodziny objęte asystą były wspierane w procesie zdrowienia w związku z różnymi zaburzeniami, motywowane do dokonania niezbędnych zmian i czynności, niezbędnych do prawidłowego funkcjonowania.

W ramach wspierania rodziny w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Sochaczewie prowadzone są działania mające na celu pomoc rodzinie w przezwyciężeniu trudności i prawidłowym wykonywaniu obowiązków rodzicielskich.

W ramach powyższego w 2016 roku odbyło się 1130 konsultacji:

- poradnictwo psychologiczne – w okresie sprawozdawczym odbyło się 248 konsultacji;
- spotkania z doradcą rodzinnym/pedagogiem - w okresie sprawozdawczym odbyło się 452 konsultacji;
- spotkania z terapeutą ds. uzależnień - w okresie sprawozdawczym odbyło się 225 konsultacji;
- konsultacje prawne - w okresie sprawozdawczym odbyło się 205 konsultacji.

Z działań samopomocowych, edukacyjnych, wspierających dla rodzin w 2016 roku skorzystało 46 osób, w tym:

- grupa samopomocowa dla rodziców mających problemy wychowawcze z dziećmi, w spotkaniach uczestniczyły 5 osób;
- grupa edukacyjna dla rodziców małych dzieci „Kącik Rodzinny”, w spotkaniach uczestniczyły 35 osób;
- grupa warsztatowa „Kompetencje rodzicielskie z elementami zajęć o charakterze relaksacyjnym”, w spotkaniach uczestniczyło 10 osób;
- grupa wsparcia dla rodziców „Pogotowie rodzicielskie”, w spotkaniach uczestniczyło 11 osób.

W roku 2017 odbyło się 1371 konsultacji:

- poradnictwo psychologiczne – w okresie sprawozdawczym odbyło się 258 konsultacji;
- spotkania z doradcą rodzinnym/pedagogiem - w okresie sprawozdawczym odbyło się 640 konsultacji;
- spotkania z terapeutą ds. uzależnień - w okresie sprawozdawczym odbyło się 243 konsultacji;
- konsultacje prawne - w okresie sprawozdawczym odbyło się 230 konsultacji.

Z działań samopomocowych, edukacyjnych, wspierających dla rodzin w 2017 roku skorzystało 47 osób, w tym:

- grupa edukacyjna dla osób uwikłanych w przemoc w rodzinie – ofiar przemocy – w spotkaniach udział wzięło 7 kobiet;
- grupa edukacyjna dla rodziców mających problemy wychowawcze z dziećmi w spotkaniach udział wzięło 7 kobiet;
- grupa warsztatowa dla dzieci i młodzieży z rodzin z problemem przemocy – w spotkaniach udział wzięło 19 dzieci;
- grupa edukacyjna dla ojców - w spotkaniach udział wzięło 7 mężczyzn;
- grupa wsparcia dla rodziców mających problemy wychowawcze z dziećmi – w spotkaniach udział wzięło 7 osób.

W roku 2018 odbyło się 1500 konsultacji:

- poradnictwo psychologiczne – w okresie sprawozdawczym odbyło się 310 konsultacji;
- spotkania z doradcą rodzinnym/pedagogiem - w okresie sprawozdawczym odbyło się 641 konsultacji;
- spotkania z terapeutą ds. uzależnień - w okresie sprawozdawczym odbyło się 275 konsultacji;
- konsultacje prawne - w okresie sprawozdawczym odbyły się 274 konsultacje.

Z działań samopomocowych, edukacyjnych, wspierających dla rodzin w 2018 roku skorzystało 29 osób, w tym:

- grupa edukacyjna dla osób uwięzionych w przemoc w rodzinie – ofiar przemocy – w spotkaniach udział wzięło 6 kobiet;
- grupa edukacyjna dla rodziców mających problemy wychowawcze z dziećmi w spotkaniach udział wzięło 7 osób;
- grupa warsztatowa dla dzieci i młodzieży z rodzin z problemem przemocy – w spotkaniach udział wzięło 10 dzieci;
- grupa edukacyjna dla ojców - w spotkaniach udział wzięło 6 mężczyzn.

W MOPS działa również Klub Wolontariatu. W Klubie skupiona jest grupa wolontariuszy, którzy znajdują się pod opieką pracowników socjalnych MOPS. W ramach Klubu funkcjonuje Pogotowie Lekcyjne, podczas którego wolontariusze udzielają korepetycji dzieciom mającym trudności w nauce. Zajęcia w ramach Pogotowia Lekcyjnego odbywają się raz w tygodniu w godzinach popołudniowych. Z zajęć korzysta każdorazowo średnio 15 dzieci.

Art. 191 ust. 8 pkt 1-3, ustawy określają wydatki gminy w przypadku umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej, 10%, 30% i 50 % odpowiednio w pierwszym, drugim i trzecim roku i latach następnych.

W placówkach opiekuńczo-wychowawczych w 2016 roku przebywało łącznie 21 dzieci. Sześcioro dzieci zostało po raz pierwszy umieszczone w Placówce Opiekuńczo Wychowawczej w Giżycach, 6 z nich w tym samym roku opuściło placówkę. Jedno dziecko w roku 2016 zostało umieszczone w Interwencyjnym Ośrodku Preadopcyjnym. Jedno dziecko opuściło placówkę opiekuńczo-wychowawczą z powodu osiągnięcia pełnoletności.

Odpłatność za pobyt ponoszona przez Miasto Sochaczew w grudniu 2016 roku wynosiła:

- 50% - 4 dzieci przebywających w Powiatowym Zespole Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych w Konstancinie-Jeziornie;
- 50% - 9 dzieci przebywających w Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej w Giżycach.

W rodzinach zastępczych w roku 2016 przebywało łącznie 17 dzieci, z czego 6 zostało umieszczonych po raz pierwszy. Rodziny zastępcze w roku 2016 opuściło 6 dzieci, z czego troje zostało poddanych procedurze adopcyjnej. Na dzień 31.12.2016 roku w rodzinach zastępczych przebywało łącznie 11 dzieci z terenu Miasta Sochaczewa.

Na dzień 31.12.2016 r. odpłatność za pobyt w rodzinach zastępczych ponoszona przez Miasto Sochaczew wynosiła: 50% - 7 dzieci, 30% - 1 dzieci, 10% - 3 dzieci. Dzieci są umieszczone w rodzinach zastępczych zawodowych, rodzinach zastępczych spokrewnionych oraz rodzinach zastępczych niezawodowych.

W placówkach opiekuńczo-wychowawczych oraz ośrodka preadopcyjnym w 2017 roku przebywało łącznie 24 dzieci, z czego jedno dziecko zostało przeniesione z rodziny zastępczej. Jedno dziecko zostało poddane procedurze adopcyjnej, 2 dzieci wróciło do rodziny biologicznej. Na dzień 31.12.2017 r. w instytucjonalnej pieczy zastępczej przebywało 21 dzieci.

W rodzinach zastępczych w roku 2017 było łącznie 19 dzieci, z czego jedno dziecko zostało przeniesione do placówki opiekuńczo-wychowawczej, 2 dzieci osiągnęło pełnoletniość, 2 zostało poddanych procedurze adopcyjnej. Na dzień 31.12.2017 r. w rodzinach zastępczych przebywało 15 dzieci. Dzieci są umieszczone w rodzinach zastępczych zawodowych, rodzinach zastępczych spokrewnionych oraz rodzinach zastępczych niezawodowych.

W placówkach opiekuńczo-wychowawczych oraz ośrodka preadopcyjnym w 2018 roku przebywało łącznie 23 dzieci. W rodzinach zastępczych w roku 2018 było łącznie 12 dzieci. Dzieci są umieszczone w rodzinach zastępczych zawodowych, rodzinach zastępczych spokrewnionych oraz rodzinach zastępczych niezawodowych.

Powyższe dane dają przekrój problemów z jakimi borykają się mieszkańcy Miasta Sochaczewa, stanowią podstawę do identyfikacji potrzeb związanych z realizacją zadań z zakresu wspierania rodziny i pozwalają na stworzenie Programu Wspierania Rodziny.

Uwarunkowania prawne podejmowanych działań w ramach programu wspierania rodziny

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej jest najważniejszym aktem prawnym regulującym wszystkie aspekty życia członków naszego społeczeństwa. Jest to akt prawny najwyższej wagi, któremu powinny być podporządkowane ustawy i rozporządzenia dotyczące różnych sfer życia społecznego. Realizując „Program Wspierania Rodziny dla Miasta Sochaczewa na lata 2019-2021” należy brać pod uwagę między innymi:

- Ustawę o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z 9 czerwca 2011 r. (Dz.U.2018.998 z późn. zm.¹).
- Ustawę z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U.2018.1508 z późn. zm.²),
- Ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U.2015.1390 t.j.),
- Ustawę z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U.2018.2137 z późn. zm.³)
- Ustawę z dnia 25 lutego 1964 r. - Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz.U.2017.682 z późn. zm.⁴),
- Ustawę z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz.U.2018.969 t.j.).

¹ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz.U. z 2018 r. poz. 1076, poz. 1544, poz. 416, poz. 2245.

² Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz.U. z 2018 r. poz. 1693, poz. 1358, Dz.U. z 2015 r. poz. 1310., Dz.U. z 2018 r. poz. 2192, poz. 2529, poz. 2354, poz. 2245.

³ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz.U. z 2018 r. poz. 2244.

⁴ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz.U. z 2018 r. poz. 950.

Cele Programu

Głównym celem programu jest zapewnienie kompleksowego wsparcia dzieciom i rodzinie.

Cele szczegółowe:

Przeciwdziałanie marginalizacji i degradacji społecznej rodziny.

Wspieranie rodzin o niskim statusie materialnym szczególnie z problemem niepełnosprawności i bezrobocia.

Zadania:

- Aktywizacja zawodowa rodzin z problemem bezrobocia.
- Zapewnienie dzieciom i młodzieży z ubogich i zagrożonych dysfunkcjami rodzin posiłków w szkole.
- Pomoc w zaopatrzeniu dzieci i młodzieży w artykuły szkolne i podręczniki.
- Udzielanie dzieciom i młodzieży stypendiów.
- Współorganizowanie i współfinansowanie wypoczynku dzieciom i młodzieży z ubogich rodzin.
- Współpraca wszystkich instytucji i organizacji na terenie Miasta Sochaczewa zajmujących się pomocą rodzinie.
- Dostarczanie usług i świadczenie pomocy społecznej rodzinom żyjącym w trudnych warunkach materialnych i rodzinom z problemem niepełnosprawności.

Cele szczegółowe:

Wspieranie rodzin zagrożonych patologią, rodzin dysfunkcyjnych w rozwiązywaniu ich problemów życiowych oraz wzmocnienie. Wyzwalanie zasobów tkwiących w rodzinach.

Wzmocnienie funkcji opiekuńczo - wychowawczej rodziny.

Zadania:

- Rozbudowa sieci poradnictwa rodzinnego oraz prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów, uzależnień od alkoholu i innych środków psychoaktywnych.
- Promocja i realizacja programów profilaktycznych, terapeutycznych, psychoedukacyjnych, skierowanych do rodziców i dzieci (dotyczących profilaktyki uzależnień, edukacji – w zakresie konstruktywnego spędzania czasu wolnego, edukacji – w zakresie doboru właściwych metod wychowania, edukacji dotyczącej radzenia sobie w kryzysie).
- Wspieranie imprez sportowych, kulturalnych i rekreacyjno - edukacyjnych.
- Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.

- Zwiększenie aktywności własnej rodziny, poprzez działania realizowane w środowisku lokalnym.
- Aktywizowanie seniorów do życia w środowisku rodzinnym i społeczności lokalnej.
- Wyrównywanie szans osób niepełnosprawnych w dostępie do rehabilitacji zawodowej, społecznej i leczniczej.
- Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu, przestępczości i uzależnieniom wśród mieszkańców miasta.
- Współpraca wszystkich podmiotów pracujących na rzecz rodziny w zakresie kreowania i upowszechniania pozytywnych wzorców funkcjonowania rodziny.

Cele szczegółowe:

Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży.

Zapewnienie dzieciom i młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi różnorodnych form pomocy.

Zadania:

- Współpraca ze szkołami w zakresie rozwiązywania problemów wychowawczych.
- Wspieranie dzieci z rodzin nieposiadających możliwości finansowych w rozwijaniu uzdolnień.
- Rozwój i wzbogacanie istniejących programów profilaktycznych i edukacyjnych.
- Promowanie aktywności młodego pokolenia poprzez wspieranie idei wolontariatu.
- Organizowanie zajęć pozaszkolnych i pozalekcyjnych.
- Uświadomienie rodzicom i opiekunom potrzeb edukacyjnych dzieci i młodzieży.
- Tworzenie integracyjnych form wychowania, opieki i nauczania osób niepełnosprawnych.
- Wspieranie świetlic środowiskowych dla dzieci i młodzieży, ze środowisk wymagających wsparcia.

Zasoby

Instytucje i organizacje realizujące zadania mieszczące się w zakresie wspierania rodziny oraz inne pełniące funkcje wpierające:

- Urząd Miasta,
- Miejski Zespół Ekonomiczno-Administracyjny,
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej,
- Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,

- Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
- placówki oświatowe,
- Komenda Powiatowa Policji,
- Sąd Rejonowy,
- organizacje pozarządowe,
- placówki opieki zdrowotnej,
- Powiatowy Urząd Pracy,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie,
- Sochaczewskie Centrum Kultury,
- Środowiskowy Dom Samopomocy,
- Dzienny Dom Pomocy Społecznej,
- Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji,
- Miejska Biblioteka Publiczna,
- Muzeum Ziemi Sochaczewskiej i Pola Bitwy nad Bzurą.

Harmonogram realizacji Programu

Realizacja programu odbywać się będzie poprzez wspólne i spójne działania jednostek administracji rządowej i samorządowej, organizacji pozarządowych oraz z innych podmiotów i osób specjalizujących się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny. Realizacja zadań zawartych w Programie odbywać się będzie w sposób ciągły i systematyczny, w ramach czasowych obowiązywania Programu, czyli w latach 2019-2021.

Cele szczegółowe:

Przeciwdziałanie marginalizacji i degradacji społecznej rodziny.

Wspieranie rodzin o niskim statusie materialnym szczególnie z problemem niepełnosprawności i bezrobocia.

Zadania	Realizatorzy i Partnerzy	Planowany termin realizacji
Aktywizacja zawodowa rodzin z problemem bezrobocia.	Powiatowy Urząd Pracy, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, organizacje pozarządowe	2019-2021
Dostarczanie usług i świadczenie pomocy społecznej rodzinom, żyjącym w trudnych warunkach materialnych.	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, organizacje pozarządowe	2019-2021
Zapewnienie dzieciom i młodzieży z ubogich rodzin posiłków w szkołach, przedszkolach, żłobku, placówkach opiekuńczo-	Urząd Miasta, Miejski Zespół Ekonomiczno-Administracyjny, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, placówki	2019-2021

wychowawczych	działające w obszarze oświaty	
Pomoc w zaopatrzeniu dzieci i młodzieży w artykuły szkolne i podręczniki.	Urząd Miasta, Miejski Zespół Ekonomiczno-Administracyjny, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, placówki działające w obszarze oświaty, organizacje pozarządowe	2019-2021
Udzielanie dzieciom i młodzieży stypendiów	Urząd Miasta, Miejski Zespół Ekonomiczno-Administracyjny	2019-2021
Współorganizowanie i współfinansowanie wypoczynku dzieciom i młodzieży z ubogich rodzin, zagrożonych wykluczeniem i marginalizacją	Urząd Miasta, Miejski Zespół Ekonomiczno-Administracyjny, organizacje pozarządowe	2019-2021
Współpraca wszystkich instytucji i organizacji na terenie Miasta Sochaczewa zajmujących się pomocą rodzinie.	Wszystkie podmioty uczestniczące w realizacji programu	2019-2021

Cele szczegółowe:

Wspieranie rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym, rodzin dysfunkcyjnych w rozwiązywaniu ich problemów życiowych oraz wzmocnienie. Wyzwalanie zasobów tkwiących w rodzinach.

Wzmocnienie funkcji opiekuńczo - wychowawczej rodziny.

Zadania	Realizatorzy	Planowany termin realizacji
Rozbudowa sieci poradnictwa rodzinnego oraz prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów uzależnień od alkoholu i od innych środków psychoaktywnych.	placówki działające w obszarze oświaty, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Urząd Miasta, Miejski Zespół Ekonomiczno-Administracyjny, organizacje pozarządowe, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	2019-2021
Promocja i realizacja programów profilaktycznych, terapeutycznych, psychoedukacyjnych, skierowanych do rodziców i dzieci (dotyczących profilaktyki uzależnień, edukacji w zakresie konstruktywnego spędzania czasu wolnego, edukacji w zakresie doboru właściwych metod wychowania, edukacji dotyczącej radzenia sobie w kryzysie).	placówki działające w obszarze oświaty, Urząd Miasta, Miejski Zespół Ekonomiczno-Administracyjny, organizacje pozarządowe, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	2019-2021
Wspieranie imprez sportowych, kulturalnych i rekreacyjno - edukacyjnych.	Urząd Miasta, Miejski Zespół Ekonomiczno-Administracyjny, organizacje pozarządowe, Sochaczewskie Centrum Kultury, Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji, Miejska Biblioteka Publiczna, Muzeum Ziemi Sochaczewskiej i Pola Bitwy nad Bzurą	2019-2021

Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie	Zespół Interdyscyplinarny, w którego skład wchodzi: Urząd Miasta, Miejski Zespół Ekonomiczno-Administracyjny, organizacje pozarządowe, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Sąd Rejonowy, Powiatowe Centrum Pomocy Społecznej, placówki opieki zdrowotnej, placówki oświatowe, Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	2019-2021
Zwiększenie aktywności własnej rodziny poprzez działania realizowane w środowisku lokalnym.	Urząd Miasta, Miejski Zespół Ekonomiczno-Administracyjny, organizacje pozarządowe, placówki działające w obszarze oświaty, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	2019-2021
Aktywizowanie seniorów do życia w środowisku rodzinnym i społeczności lokalnej.	Urząd Miasta, Miejski Zespół Ekonomiczno-Administracyjny, Dzienny Dom Pomocy Społecznej, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, organizacje pozarządowe	2019-2021
Wyrównywanie szans osób niepełnosprawnych w dostępie do rehabilitacji zawodowej, społecznej, leczniczej.	Urząd Miasta, Miejski Zespół Ekonomiczno-Administracyjny, Środowiskowy Dom Samopomocy, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, organizacje pozarządowe, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	2019-2021
Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu, przestępczości i uzależnieniom wśród dzieci i młodzieży.	Urząd Miasta, Miejski Zespół Ekonomiczno-Administracyjny, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, placówki działające w obszarze oświaty, organizacje pozarządowe, Policja	2019-2021
Współpraca wszystkich podmiotów pracujących na rzecz rodziny w zakresie kreowania i upowszechniania pozytywnych wzorców funkcjonowania rodziny.	Wszystkie podmioty uczestniczące w realizacji Programu	2019-2021

Cele szczegółowe:

Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży.

Zapewnienie dzieciom i młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi różnorodnych form pomocy.

Zadania	Realizatorzy	Planowany termin realizacji
Współpraca ze szkołami w zakresie rozwiązywania problemów wychowawczych.	placówki działające w obszarze oświaty, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Policja, Zespół Służby Kuratorskiej Sądu Rejonowego	2019-2021

Wspieranie dzieci z rodzin nieposiadających możliwości finansowych w rozwijaniu uzdolnień.	Urząd Miasta, Miejski Zespół Ekonomiczno-Administracyjny, placówki działające w obszarze oświaty, organizacje pozarządowe	2019-2021
Rozwój i wzbogacanie istniejących programów profilaktycznych i edukacyjnych	Urząd Miasta, Miejski Zespół Ekonomiczno-Administracyjny, placówki działające w obszarze oświaty, organizacje pozarządowe	2019-2021
Promowanie aktywności młodego pokolenia, poprzez wspieranie idei wolontariatu	placówki działające w obszarze oświaty, organizacje pozarządowe, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	2019-2021
Organizowanie zajęć pozaszkolnych i pozalekcyjnych.	placówki działające w obszarze oświaty, Urząd Miasta, Miejski Zespół Ekonomiczno-Administracyjny, organizacje pozarządowe, Sochaczewskie Centrum Kultury, Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	2019-2021
Uświadomienie rodzicom i opiekunom potrzeb edukacyjnych dzieci i młodzieży.	placówki działające w obszarze oświaty	2019-2021
Tworzenie integracyjnych form wychowania, opieki i nauczania osób niepełnosprawnych.	placówki działające w obszarze oświaty, Urząd Miasta, Miejski Zespół Ekonomiczno-Administracyjny, Środowiskowy Dom Samopomocy	2019-2021
Wspieranie świetlic środowiskowych dla dzieci i młodzieży ze środowisk wymagających wsparcia	placówki działające w obszarze oświaty, Urząd Miasta, Miejski Zespół Ekonomiczno-Administracyjny	2019-2021

Monitoring i ewaluacja

Za ewaluację i monitoring programu odpowiada Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej realizujący zadania wspierania rodziny. Ewaluacja i monitoring odbywać się będzie na bieżąco przez okres trwania programu.

Sprawozdanie z realizacji programu MOPS przekaze Burmistrzowi Miasta Sochaczewa corocznie do dnia 15 marca.

W przypadku przedłużenia czasu trwania oraz modyfikacji programu, założenia metodologii ewaluacji i monitoringu będą odpowiednio dostosowane.

Cele monitoringu i ewaluacji:

Monitoring i ewaluacja mają na celu uzyskiwanie informacji na temat realizacji planowanych w ramach programu działań w zakresie ich czasu realizacji, założeń, źródeł finansowania oraz przełożenia na osiągnięcie rezultatów.

Zakończenie

Miasto Sochaczew prowadzi wiele inicjatyw na rzecz wspierania rodziny, poprzez szereg działań podejmowanych przez jednostki organizacyjne oraz stowarzyszenia, działające na terenie Miasta. Program Wspierania Rodziny dla Miasta Sochaczewa na lata 2019-2021 zakłada tworzenie coraz to lepszych warunków dla poprawy jakości życia rodzin i dzieci, co zahamuje proces umieszczania dzieci poza rodziną biologiczną. Realizacja Programu zakłada wykorzystanie środków budżetu Miasta Sochaczewa, budżetu państwa, pozyskiwanych środków, środków własnych podmiotów niepublicznych oraz środków przekazywanych przez sponsorów. Spodziewanym efektem ma być polepszenie sytuacji dziecka i rodziny, poczucia bezpieczeństwa socjalnego, ograniczenie patologii społecznej, zminimalizowanie negatywnych zachowań oraz stworzenie skutecznego systemu wsparcia dla rodziny i dziecka.

Tabele

Tabela Nr 1. Typy rodzin objętych pomocą społeczną

Lp.	Wyszczególnienie	I-XII 2016 (I-VI 2016)		I-XII 2017 (I-VI 2017)		I-VI 2018		I-XII 2018	
		Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie
1	Rodziny ogółem	916 (725)	1948 (1622)	880 (701)	1779 (1401)	648	1267	841	1671
2	Rodziny z dziećmi	322 (277)	1706 (1051)	290 (222)	1049 (827)	190	714	270	1015
3	Rodziny niepełne	177 (144)	521 (421)	160 (121)	466 (363)	103	306	162	481
4	Rodziny emerytów i rencistów	200 (143)	308 (220)	199 (149)	308 (228)	153	239	230	359

Tabela Nr 2. Świadczenia według powodu przyznania

Wyszczególnienie	Styczeń - grudzień 2016 r (styczeń-czerwiec 2016)		Styczeń – grudzień 2017r (styczeń-czerwiec 2017)		Styczeń - czerwiec 2018 r		Styczeń – grudzień 2018	
	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie
Ubóstwo	579 (456)	1240 (1022)	615 (463)	1223 (879)	432	820	554	1101
Sieroctwo	0 (0)	0 (0)	1 (0)	3 (0)	0	0	0	0
Bezdomność	89 (72)	100 (80)	91 (82)	98 (87)	69	71	90	92
Potrzeba ochrony macierzyństwa	85 (73)	393 (343)	79 (56)	366 (264)	50	238	77	368
w tym: wielodzietność	54 (47)	282 (250)	49 (38)	266 (203)	32	175	55	294
Bezrobocie	527 (416)	1248 (1018)	484 (377)	1067 (820)	273	570	381	847
Niepełnosprawność	328 (275)	592 (503)	344 (291)	612 (497)	249	413	303	489
Długotrwała lub ciężka choroba	441 (345)	814 (668)	517 (379)	928 (671)	395	674	562	979
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia	188 (146)	626 (512)	182 (125)	624 (432)	98	353	155	556

gospodarstwa domowego								
w tym: rodziny niepełne	141 (108)	398 (320)	138 (97)	416 (295)	69	212	106	331
rodziny wielodzietne	47 (43)	258 (233)	51 (37)	278 (203)	29	158	49	260
Przemoc w rodzinie	4 (3)	9 (7)	8 (3)	28 (5)	4	9	6	15
Alkoholizm	99 (77)	164 (130)	85 (70)	142 (125)	51	82	73	126
Narkomanie	5 (4)	1 (10)	5 (5)	12 (12)	2	2	4	8
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	17 (15)	24 (22)	13 (12)	16 (15)	2	5	6	10
Trudności w integracji osób, które otrzymały statut uchodźcy lub ochronę uzupełniającą	1 (1)	1 (1)	1 (0)	2 (0)	0	0	0	0
Zdarzenie losowe	1 (1)	2 (2)	3 (0)	3 (0)	0	0	0	0
Kłęska żywiołowa lub ekologiczna	-	-	0 (0)	0 (0)	0	0	0	0

Tabela Nr 3. Świadczenia pieniężne w formie zasiłków

	Styczeń - grudzień 2016 r (styczeń-czerwiec 2016)			Styczeń – grudzień 2017r (styczeń-czerwiec 2017)			Styczeń - czerwiec 2018 r			Styczeń – grudzień 2018		
	Liczba osób , którym decyzją przyznano świadczenie	Liczba osób w rodzinie	Kwota świadczeń	Liczba osób , którym decyzją przyznano świadczenie	Liczba osób w rodzinie	Kwota świadczeń	Liczba osób , którym decyzją przyznano świadczenie	Liczba osób w rodzinie	Kwota świadczeń	Liczba osób , którym decyzją przyznano świadczenie	Liczba osób w rodzinie	Kwota świadczeń
Zasiłki stałe	192 (177)	227 (217)	987 761,00 (490 578,32)	201 (179)	251 (205)	1 031 005,61 (504 214,45)	187	229	535 831,55	205	252	1 073 850,97
Zasiłki okresowe	153 (84)	338 (205)	144 001,73 (61 726,83)	122 (54)	233 (89)	104 484,95 (41 761,69)	56	96	51 444,04	106	188	111 907,29
Schronienie	66 (54)	66 (54)	236 157,64 (123 162,99)	59 (54)	61 (54)	258 011,95 (129 554,92)	51	52	173 093,12	65	66	433 990,56
Posiłek	562 (454)	1026 (911)	309 429,85 (186 332,55)	537 (378)	903 (737)	253 344,68 (133 282,59)	341	660	126 752,69	411	790	237779,36
Usługi opiekuńcze	91 (78)	111 (97)	326 118,90 (148 588,65)	87 (73)	95 (81)	530 897,90 (234 666,65)	70	79	198 539,10	94	103	463 528,10
Specjalistyczne usługi opiekuńcze	17 (16)	23 (21)	105 093,58 (47 233,97)	17 (16)	20 (19)	105 330,21 (151 087,74)	13	16	52 575,90	14	20	107 325,95
Zasiłki celowe na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia	1 (0)	2 (0)	2000 (0)	3 (0)	3 (0)	6000 (0)	0	0	0	0	0	0

losowego												
Sprawienie pogrzebu	9 (5)	10 (5)	26 280,45 (13 318,80)	7 (5)	10 (8)	18 (200 050,98)	2	2	5 637,00	3	3	10 004,00
Inne zasiłki celowe i pomoc w naturze	630 (394)	1413 (944)	442 435 (194 041)	631 (401)	1 331 (821)	465 791,82 (200 050,98)	366	729	192 636	606	1 247	227 929,00
W tym: zasiłki w ramach rządowego programu „Pomoc Państwa w zakresie dożywiania	438 (256)	1133 (713)	262 774 (125 630)	381 (254)	928 (575)	270 120 (131 480)	208	464	116 960	379	870	303 610
Odpłatność gminy za pobyt w DPS	55 (51)	55 (51)	1 401 528,85 (666 748,76)	65 (59)	65 (59)	1 575 882,48 (764 608,26)	62	62	811 453,92	65	65	1 622 370,80

Tabela Nr 4. Dożywianie w ramach rządowego programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” - posiłki

Wyszczególnienie	Styczeń - grudzień 2016 r (styczeń-czerwiec 2016)		Styczeń – grudzień 2017r (styczeń-czerwiec 2017)		Styczeń - czerwiec 2018 r		Styczeń – grudzień 2018	
	Liczba rodzin	Kwota świadczeń	Liczba rodzin	Kwota świadczeń	Liczba rodzin	Kwota świadczeń	Liczba rodzin	Kwota świadczeń
Dzieci do lat 7	91 (76)	107 749,18 (65 680,09)	83 (57)	74 926,43 (38 541,95)	52	43 668,80	60	76370,24
Dzieci powyżej 7 roku życia	162 (148)	134 776,72 (87 526,32)	141 (114)	104 453,13 (66 250,55)	120	58 478,78	128	113540,07
Dorośli	86 (74)	66 903,95 (33 126,12)	70 (65)	58 298,12 (28 490,09)	62	24 605,11	79	47869,05
Łącznie	339 (298)	309 429,85 (186 332,53)	294 (236)	253 344,68 (133 282,59)	214	126 752,69	267	237 779,36

Tabela Nr 5. Dożywianie w ramach rządowego programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”

	Styczeń - grudzień 2016 r (styczeń-czerwiec 2016)			Styczeń – grudzień 2017r (styczeń-czerwiec 2017)			Styczeń - czerwiec 2018 r			Styczeń – grudzień 2018		
	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie	Kwota świadczeń	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie	Kwota świadczeń	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie	Kwota świadczeń	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie	Kwota świadczeń
Zasiłki celowe	436 (256)	1133 (713)	262 774 (125 630)	381 (253)	928 (575)	270 120 (131 480)	207	464	116 960	379	870	303610,00
Pomoc rzeczowa (paczki żywnościowe)	221 (0)	691 (0)	30 001,39 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0	0	0	172	520	30 563,76